

Abordarea etnoculturală a complexelor funerare dintre Carpați și Nistru din secolele V-III a. Chr.¹

Andrei COROBCEAN

Considerat drept cel mai conservator element al culturii, ritualului funerar i s-a atras o deosebită atenție în atribuțiile etnice ale ansamblurilor arheologice. În calitate de indicii ale atribuirilor etnice, în tradiția istoriografică, au fost înaintate diferite elemente ale complexelor funerare: amenajările funerare, ritul și inventarul înmormântărilor. Acestora li s-a adăugat prezența ori lipsa unor tradiții păstrate din perioadele precedente, relevând un grad de continuitate și aprecierile de ordin social, prin

¹ Comunicarea a fost realizată în cadrul Proiectului instituțional 15.817.06.20F „Centre rezidențiale și așezări rurale din silvostepa pruto-nistreană în mileniul I a. Chr. - prima jumătate a mileniului I p. Chr.”

care diferențele între complexele funerare erau puse pe seama unei stratificări sociale.

Alături de alte categorii ale materialului arheologic, componentele descoperirilor funerare au fost atrase, în special, în construirea unei „granițe etnice” între populația sedentară nord-tracică și grupurile de nomazi scitici. Unul din principalele indicii ale diferențierii îl constituie până în prezent ritul: predominarea incinerăției în cadrul biritualismului pentru lumea tracică, pe de o parte, și prezența exclusivă a inhumației pentru sciti. Celelalte elemente ale ritualului, precum construcțiile funerare, structura inventarului depus în morminte, deși acceptate aprioric ca argumente clare de atribuire etnice, au trezit discuții controversate în unele cazuri. Mai mult decât atât, prezența unor complexe funerare, în care se întâlnesc ambele tradiții, permit lansarea mai multor ipoteze, printre care și ideea că practicile funerare nu prezintă un domeniu rigid al tradiției, ci pot reflecta anumite interferențe ale tradițiilor mai ales în zone de contact.
